

Joandomènec Ros i Aragonès

Joandomènec Ros i Aragonès (Barcelona, 1946) és biòleg (1968) i doctor en Biologia (1973) per la Universitat de Barcelona. Des de 1986 és catedràtic d'Ecologia de la UB, catedràtic emèrit des de setembre de 2016. Ha dirigit (1986-1993) el departament d'Ecologia d'aquesta universitat i prèviament (1981-86) el de la Universitat de Múrcia. En ambdues ha format especialistes en ecologia marina. Així mateix, ha impartit docència de doctorat, màsters i postgraus en una dotzena d'universitats espanyoles, europees, americanes i africanes, sobre Ecologia general, Ecologia marina, Ecologia dels opistobranquis, Oceanografia biològica, Biodiversitat i Ciències ambientals.

El seu principal camp de recerca és la biologia i ecologia d'organismes bentònics marins (en especial els mol·luscs opistobranquis) i les comunitats que formen, però també ha treballat en ecologia general, contaminació, conservació de la biodiversitat i ecologia aplicada. Ha publicat més d'un centenar d'articles científics i, com autor, coautor o editor, una dotzena de llibres tècnics, entre els quals *Prácticas de Ecología* (1979), *Els sistemes naturals de les Illes Medes* (1984; premi Serra d'Or), *Comportamiento animal* (1986), *Topics in Marine Biology* (1989), *Homage to Ramon Margalef; or, Why There is Such Pleasure in Studying Nature?* (1991), *Ecology of Marine Molluscs* (1997), *Objectiu: l'Antàrtida. Diari de bord d'una campanya oceanogràfica* (1999), *Vora el mar broix. Problemàtica ambiental del litoral mediterrani* (2001; premi Museu de la Marina), *Introducción a la biología de la conservación* (2002), *Stephen Jay Gould. Obra esencial* (2003), *Biological Oceanography at the Turn of the Millenium* (2004) i *Ramon Margalef, ecólogo de la biosfera. Una biografía científica* (2015).

Ha participat en projectes de recerca competitiu, estatals i europeus, alguns dels quals ha dirigit, i en projectes d'ecologia aplicada i d'impacte ambiental, especialment en el medi litoral. Ha dirigit el grup de recerca consolidat en "Ecologia del zoobentos marí" de la UB, integrat en el Centre Especial de Recerca en Ciències del Mar (CERMAR). Ha dirigit una quinzena de tesis doctorals, de llicenciatura i màsters, assistit a congressos internacionals i nacionals (alguns dels quals ha organitzat) i editat diverses revistes científiques i actes de congressos. Ha rebut la Medalla Narcís Monturiol de la Generalitat de Catalunya al mèrit científic i tecnològic (2006) i la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya (2016).

Des de 1990 és membre de l'Institut d'Estudis Catalans (Secretari General, 2005-2009; Vicepresident primer, 2009-2013, i President, des de 2013) i de diverses societats i acadèmies científiques. Participa en òrgans consultors del Govern i del Parlament (Consell de Protecció de la Natura, del que n'és president des de 2009; el Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible i el Consell Assessor del Parlament per a Ciència i Tecnologia) i de la Universitat de Barcelona, així com en comitès científics de centres de recerca i parcs naturals nacionals i internacionals. Ha dirigit el programa de Ciències del Mar de la Universitat de la Mediterrània (projecte europeu MEDCAMPUS; 1992-1995) i ha coordinat la càtedra UNESCO de Medi Ambient i Desenvolupament Durable de la UB (1995-2006). Ha estat rector de la Universitat Catalana d'Estiu (2001-2008 i 2015); actualment és president de la Fundació Universitat Catalana d'Estiu (des de 2014).

Ha traduït un bon nombre de llibres i articles d'ecologia, biologia marina, biologia evolutiva i història de la ciència (principalment de Charles Darwin, Richard Dawkins, G. E. Hutchinson, Stephen Jay Gould, Yuval N. Harari i Edward O. Wilson, entre d'altres autors). És un divulgador actiu de l'ecologia i la ciència en general; ha recollit la seva producció d'articles d'opinió i d'assaigs sobre ecologia i medi ambient en els llibres *La nostra ecologia de cada dia* (1995), *Trossos de natura inacabats* (1997), *Rots*

de vaca i pets de formiga. Reflexions sobre el medi ambient (1999), La natura marradeja (2001), El segle de l'ecologia. Els problemes del medi ambient (i algunes solucions) (2004), L'altra meitat del medi ambient (2007; premi Catalunya d'Assaig), i Més de quaranta senyals. Noves reflexions sobre medi ambient (2012). També, sobre ciència en general, ha publicat Proposicions il·luminadores i insensates. Reflexions sobre ciència (1999), Exploració, joc i reflexió. Assaigs sobre ciència (2006) i La saviesa combinada. Reflexions sobre ecologia i altres ciències (2016).